

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 219. szám.

Szerda, szeptember 24.

Az állami tisztviselők.

— szept. 24.

Országos kongresszusra gyűltek egybe Győrött az ország állami tisztviselőinek küldöttjei, hogy megbeszéljék azokat a sérelmeket, amelyeknek javítását kívánják.

Hogy az ország közvéleménye éppen úgy, mint az országos kormányzat milyen nagyjelentőségűnek ismeri el a tisztviselők mozgalmát, arra nézve bizonyíték, hogy míg egyrészt a kormány két bizalmi emberével képviselteti magát a gyűlésen, hogy közvetlen értesüléseket kaphasson a tisztviselők kívánságairól, ugyanakkor az ország összes lapjai hasábkokon foglalkoznak már előre is a kongresszus tárgyaival és kivétel nélkül a legmelegebb jóakarattal karolják fel a tisztviselők érdekeit.

Es ez nem is lehet másként. Tény az, hogy amikor hatvanezer állami tisztviselőről és körülbelül háromszor annyi tisztviselői családtagról van szó, amikor az ország egyik legintelligensebb osztálya hallatja kívánságait, sem az állam, sem az országos közvélemény nem csukhatja be a füleit.

Ezeket a kívánságokat hallani és a teljesíthetőket teljesíteni is kell.

Nagyon természetes, hogy a teljesítés csak addig a határig mehet, ameddig az amugy is sulyosan terhelt közteherviselőket a mai sulyos gazdasági viszonyok

között újabb elviselhetlen teherrel nem sújtja.

Es ezen a téren van is mód a segítségre. Az ügymenet lehető egyszerűsítésével sok olyan felesleges dologi kiadás szabadulna fel, amely most minden közszolgálati ág jelentékeny költségét teszi és amely elégséges volna a tisztviselők sok jogos igényének a teljesítésére. Így például ez az összeg megszüntethetné azt az anomáliát, hogy a tisztviselők ráfizésének hivatalos kiküldetésükre.

Van még sok ilyen jogos sérelem, amelyek a mai költségvetés keretében orvosolhatók megfelelő intézkedések esetén.

A hivatalfőnököknek volna kötelességük előterjesztéseket tenni, amelyek a dologi kiadásokat csökkentenék és ezek a tisztviselők föltétlen jogos igényei kielégítésére szolgálhatnának.

Ma ugyanis olyan időket élünk, amelyekben újabb terheket a közteherviselőkre róni nem szabad.

Viszont tény az, hogy a tisztviselőknek jogos sérelmeik vannak. Tény az, hogy orvosolandók az anyagi bajok éppen úgy, mint az erkölcsi sérelmek. Meg vagyunk győződve, hogy orvosolva is lesz mindkettő. Hogy ez az orvoslás gyökeres lehessen, éppen ezért a tisztviselőknek maguknak kell a maguk kívánságait úgy formulázni, hogy idő és mód legyen azok teljesítésére.

Ezt a nevet hallotta ő valamikor — igen — de ma semmilyen határozott körvonalu alakot nem idézett képzelete elé.

— Tessék . . .
Pierre Lillois belépett. Vonzó külsejű, körülbelül harmincéves ember. Az arca nagyon szomorú e pillanatban.

— Régi ismerőse voltam vejének — szölt — a leánya szépségét bámultam és őszinte rokonszenvet éreztem irányában. A katasztrófa óta utazgattam . . . Visszaérkezve: eszembe ötlött, hogy ön birtokában van egy arcképnek, mely remekmű számba megy . . . Régi barátság jogánál fogva — talán szabadna látnom — ő nagyon kérének —

A sajtóságos látogató hangjában fojtott izgalom remegett és Mme Delines hirtelen megzavarodott. Szemébe szöktek a könnyek; és kezével egyszerűen a kép felé mutatott, mintha Antóniát magát mutatta volna be.

A tündöklő vászon előtt sokáig mozdulatlanul és némán állt Pierre Lillois.

— Mennyire ő! — suttogta végre.

— Igen, bölintotta boldogan az anya.

Es látva, hogy Pierre nem képes levenni tekintetét Antóniáról, lassan hozzátette:

— Minthogy ez a kép annyira tetszik önnek: mindig boldog leszek, ha megmutathatom —

Ezentul minden héten eljött Pierre Lillois; és míg Mme Delines halk, gyengéd szavakkal beszélt a halotról: ő ott ült, némán, tekintetét a bűvös képre függesztve. Úgy tetszett, mintha boldognak érezné magát, hogy itt lehet, hogy nézhet és hallgathat; tiszteletet és gyengédséget tanusítva Antónia iránt, mintha a saját édes szülője volna.

HIREK.

IDŐJARÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Szeptember 24.

Barométer emelkedik 756.4. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 16.6 C°. Hőmérseklet: maximum 23-ikán 19.1 C°, min. ma reggel 10.5 C°. Csapadék —. Felhőzet Cu—St4. Szélirány és erősség NW3. Jósolat a következő 24 órára: Változékony, hűvös, keleten sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűrtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bányafelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap reggel elutazott Nagybeeskerekéről.

— **A honvédelmi államtitkár Nagybeeskereken.** Karátson Lajos honvédelmi államtitkár magánügyben tegnap Nagybeeskereken járt. Az államtitkár megtekintette tegnap az új kaszinót is s este Daniel Tibor báró pancsova—verseczi főispán kíséretében megjelent a színházban az „Aranyos” előadásán. Az államtitkár ma reggel elutazott Nagybeeskerekéről.

— **A bíróság köréből.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Eichenwald Gyula csaccai gyakorló ügyvédet a nagybeeskereki kir. törvény-

Es Mme Delines csodás megnyugvást és vigaszt érzett, ha a natalember ott volt „mellettük”.

. . . Egy estén ismét ott ültek, Mme Delines nagy karosszekében, Lillois szokott helyen. Ma élenkebben, többet beszélt Mme Delines a rendesnél; az idő észrevetlenül tűnt tova és most szép nyári este homálya borult a képre. Antónia mintha atszellemülne — tűnne . . . Válsai, bőre egészen sapadt volt, a haja színe elmosódott.

— Erti? — szölt Mme Delines és szíve szorongását elárulta a hangja. — Erti? Az az . . .! Hogy soha sem volt boldog — hogy ifjusága, szépsége kárba veszett! Ez az, ami örjito!

Ekkor halkan felelte Pierre Lillois: — Hát nem látja a mosolyát? . . .

Ezt a képet a halála előtti utolsó félévben festette a művész . . . A tündöklő mosolyat nézze! Es ne sirjon. Halála előtt boldog volt a leánya. Es boldogított, Azután meghalt. Ezt a legszebb bűnhődést ő kívánta.

— Ah?

Mme Delines ajkáról sóhaj szállt el. Szemét behunyta. Majd kezével végigsimítva homlokán, föltekintett és nagyon szeliden és komolyan nézett Pierrere. Feléje nyújtotta kezét, szeméből omlottak a könnyek, bőségesen, mint egy gyermeké és e könnyek alatt az arca, az ő szegény, kétségbeesett öreg arca mintha megifjodna és megnyugodna.

. . . Sűrűsödött a homály. Antónia csak suhanó árnyék volt még . . . Az öreg asszony és a fiatal ember hallgatva nézték.

Es most Pierre Lillois volt az, aki sirt.

Gaston Rageot.

Antónia képe.

A „Moise” hajó pusztulásának áldozatai közé tartoztak Duguesne Antónia és az ura is.

Antónia anyja egyetlen leányának tragikus halála után átengedte magát kétségbeesésének és buskomor magányban siratta gyermekét.

Antónia 28 éves volt. Rövid asszony korán át irigyelték szépségeért és gazdagságáért. Am az urához melegebb érzés nem fűzte; ragyogó termeiben gyermek kacagása nem esendült; ez utolsó kéjutazásra végső unalmukban szánták magukat a hitvestársak és ime, ennek végén — a halál.

Tizennyolc hónapja már, hogy Mme Delines újra és újra átgondolva ezt a szürke, szomorú történetet: bánatát ápolja minduntalan.

Az özvegyasszony egész egyedül él most öreg szolgálival. Nap-nap után ott ül a halottasöndes szobájában, Antónia képe előtt.

Az a kép él. Fekete fakeretéből mintha kilépne a fiatal asszony, tündöklő szépségében. A lelkesült festő elárasztotta e képet a nagy velenceiek fényárjával. Ők szerették volna ezt a lány aranyhaját, e zöldes szemeket, ezt a hasonlíthatatlanul selymes bőrt, ez érzéki száját. Antónia mosolygott. Gyengéd és komoly mosoly volt, üdvözlés és szenvedélyes, mely elmentét képezett végzetével és mely izgatta a szegény anyát. Szíve szorult, mintha halott gyermekének egy nagy megfejthetetlen titka előtt állna.

Egy napon az öreg szolga névjegyet adott át Mme Delinesnek.

— Pierre Lillois?

székhez bírónak, — dr. Rabocska Béla temesvári járásbírói albirót a pancsovai ügyészséghez alügyészsé — és dr. Horváth Zoltán a kassai ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a nagyikindai járásbíróhoz albirónak nevezte ki.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A vármegye-házán ma délelőtt volt a hétfői rendkívüli megyei közgyűlés hitelesítő aktusa Jankó Agoston alispán elnöklésével. A jegyzőkönyvet dr. Kiss János, Mencezer Lipót, dr. Klein Mór és Kaufmann István bizottsági tagok hitelesítették.

— **Virág a hervadásban.** Borongós hideg ős nehezedik már ránk, éles szél borzongat meg bennünket s az égről eltűnt a nap mosolya s ime, mégis virág mosolyog ránk. A kertben köröskörül zizegve hullnak a fák levelei s a sárguló, hervadó környezetben ifjú ragyogásban teljes pompájában virágzik a szilva. A borzongató hűvösségben hóvirágoknak nézné az ember a csupasz galyakon csillogó fehérséget, de azután látjuk, hogy csupa fehér virág disziti a szilvafát. Burgett József nagybecskereki főgimnáziumi tanár kertjében virít ez a ritka szilva, olyan kacéran, olyan hivalkodóan, mintha most készülné a viruló életre. Pedig a szegény szilvafát becsapta az idő. Meleg nyári tüzzel kecsgetett legutóbb bennünket s valóságos kánikulában égtünk, úgy, hogy már majd elhittük, hogy most következnek az elmaradt nyár. Hát a szegény szilva egészen elhítte s ennek az öröme földiszította magát virágokkal, hogy hadd adjon az embereknek még egyszer gyümölcsöt. Az idő pedig kajánul nevetett egyet, fagyosat lehelt szerte, a kéklő eget behuzta szürke piszkos felhőrongyokkal s az emberek fáznak, dideregnek. És didereg a kertben a szegény szilva is. Virágzó ifjúságával szégyenlősen áll a hervadó ős közepében, mint a ruházatlan ember s várja, hogy leszedje az őszi dér a virágokat, az ifjú ábrándokat s betakarja őt is az enyészet . . .

— **Tűz.** Tegnap délután két óra tájban a katonai lövöldetér közelében egy kisebb szalmakazal kigyuladt. A kivonult tűzoltóság a tüzet egy negyedóra alatt lokalizálta.

— **Táncmulatság.** A nagybecskereki Törökves dalkör október hó 4-én a Pestszállodában kabaréval és világpostával egybekötött táncmulatságot rendez. A táncmulatság fél 9-kor kezdődik. Belépőjegyek előreváltásban 80 filléért, a pénztárnál 1 K-ért kaphatók.

— **Ingyen színházi jegyek a munkásoknak.** A Torontávlármegyei Magyar Közművelődési Egyesület kérésére Balla Kálmán, a délvidéki szintársulat igazgatója, kulturális szempontokból naponként a hétköznapi előadásokra 15 helyet engedélyezett a munkások számára. Az ingyenes jegyeket Somfai János, a kulturregylet titkára adja ki a Torontál szerkesztőségében d. u. 2 órától 5-ig. A kulturregylet Balla Kálmán igazgatónak nemes elhatározásáért ezután is hálás köszönetet mond.

— **A téli menetrend.** A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. é. október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a Délvidékre vonatkozólag a következő változásokat tartalmazza:

A budapestnyugati pályaudvar—orsovai vonalon a Budapestről Czeglédre d. e. 11 óra 55 perckor induló és a Budapestre Czeglédre este 9 óra 20 perckor érkező vasár- és ünnepnap, valamint a Szegedről Kiskunfélegyházára este 8 óra 10 perckor induló és a Szegedre Kiskunfélegyházáról reggel 5 óra 37 perckor érkező naponta vonatok megszűnnek. Karánsebestől Lugosig a Karánsebestől este 10 óra 30 perckor induló tehervonatnál a személyszállítás megszűnik.

A temesvár—józsefváros—buziásfürdői vonalon a Temesvár—

Józsefvárosra Buziásfürdőről este 9 óra 12 perckor érkező vonat helyett a Temesvár—Józsefvárosra este 7 óra 10 perckor érkező vonat fog közlekedni.

A zombolya—nagybecskereki vonalon a Torontálszécsányra reggel 7 óra 55 perckor érkező vonat Nagybecskerek helyett csak Nagybecskerek—Bégapartról fog közlekedni.

— **Elfogott bankigazgató.** A gyertyamosi takarékpénztár ügye most szenzációs fordulathoz jutott. Kézrekerült a takarékpénztár igazgatója: Knopf Jakab, aki csödbe juttatta ezt a régi és valamikor tekintélyes pénzintézetet és ez év elején azután nyomtalanul eltűnt. Eleinte azt híresztelték, hogy Amerikába szökött, de mint most kiderült, előbb Olaszországba, majd Alexandriába menekült, ahol most letartóztatták. Knopf — mint most kiderült — ismételtén irt a nevének, hogy szeretne hazajönni, mert Alexandriában nem tud megélni. Pénze is elfogyott s így legjobb, ha visszatér és önként jelentkezik a bíróságnál. A felesége küldött is neki utiköltséget, azonban ennek úgy látszik hire ment a faluban s így azután a bíróság intézkedésére letartóztatták Knopft, amiről már hivatalosan értesítették a nagyikindai törvényszéket.

— **A kolera.** A vármegyében tíz napi szünet után tegnap ismét két koleragyanus eset fordult elő. Az egyik eset a már fertőzött Kumánon történt, ahol Gyurgyev Zsófia 25 éves cigány nő betegedett meg koleragyanus tünetek között, a másik gyanus megbetegedést pedig Torontáltordáról jelentették, de ez utóbbinál valószínűleg csak gyomorrontásról van szó.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 5–7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3–5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Színház, irodalom.

Heti műsor.

Szept. 24. Szerda: Rablólovag.
Szept. 25. Csütörtök: Autótündér.
(Operettujdonság.)
Szept. 26. Péntek: A sarkantyú.
Szept. 27. Szombat: A kis dobos.
(Operettujdonság.)

(*) **Aranyeső.** A szintársulat tegnap este a Béli—Zerkovitz-féle „nagy” operettet, az Aranyesőt hozta színre, melyet már a tavaszi idényből ismer a közönség. Valóban bámulatos, hogy ez az eredetiség nélkül való kuplé-egyveleg hogy tudott a főváros egyik legelőkelőbb és legkomolyabb színpadján, a Népoperában állandó helyet nyerni a repertoáron, mert a darab minden zenei és színpadi értéket nélkülöz és az a néhány kuplé, amely nemrég még itt is elég népszerű volt, tegnap már teljesen hidegen hagyta a szépszámu közönséget. Ennek a gyenge sikernek azonban nem a tegnapi előadás az oka, mert a szereplők, — ha nem is álltak valamennyien feladatuk magaslatán, — dicséretes ambícióval törekedtek arra, hogy a darab silányságával megküzdjenek. Sőt megelégedéssel kell konstatálnunk, hogy a szereplők tulzásoktól menten, kellő diszkrécióval adták elő a bohózatos jeleneteket, ami a jó izlés szempontjából javukra írható. Ezt különösen kiemeljük, amikor

a társulat szubrettjének, Komáromi Gizinek tegnapi szereplését méltatjuk, aki minden hatáshajhászatot kerülve, finom izléssel párosult temperamentummal kreálta Gwendolin szerepét és csak azt sajnáljuk, hogy csengő hangja a melódia nélküli kabarédarabban nem érvényesült eléggé. A többi szereplők közül dicséretesen töltötték be szerepüket: Szécsy Ferenc, aki pompásan adta Aladár bárót, Benes Ilona, ki a rekedt Dénes Ella helyett ugrott be Jolán szerepébe és szép színpadi megjelenésével, valamint meleg, szenvedélyes játékkal ért el hatást, továbbá Tábori, Forgács, Binder, Kovács, Arkossy, Mészáros és Kertész is. A zenekar kitűnően működött. (W.)

(*) **A színházi iroda közleményei:** Balla Kálmán színgazgató fellépte, mint előző számunkban már jeleztük, ma este lesz Bíró Lajos „Rablólovag” című színművében, melynek címszerepét Budapesten ő kreálta. Az előadás érdekessége lesz a teljesen új diszletek beállításai, melyet Reinthaller Sándor, a Néopera és Király-színház főfestőjének műterme készített a becskereki színpadra.

Az „Autótündér” operette-ujdonság csütörtöki bemutatójára lázasan készülnek a színháznál. Jean Gilbertnek, az Ártatlan Zsuzsi és Lengyel menecské ismert népszerű zeneszerzőjének legújabb operettejét Balla igazgató stilszerű kiállításban mutatja be elsőrendű szereposztással.

A „Buksi” című operette-ujdonság szombaton kerül színre a jelzett „Kis dobos” helyett, mely technikai akadályok miatt csak a jövő héten lesz bemutatva.

(*) **Az állatkerti mesedélutánok** a gyermekek nagy érdeklődése mellett folynak le. Ez természetesen nem is lehet másképpen, mert hiszen legjobb pajtásai, az írók és művészek gondoskodnak arról, hogy jókedvvel és kedves emlékekkel távozzanak a mesedélutánokról. És Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb, szeptember 21-iki számában már közli is Faragó Jenő A rózsabimbó és a méh című pompás meséjét, melyet legutóbb Tarnai Ernő mondott el az állatkertben. Egyéb érdekessége e számnak: Abrányi Emil és Endrődi Béla verse, Szabóné Nogáll Janka elbeszélése, Váradi Antal megemlékezése báró Eötvös Józsefről, a diákok repülő-versenyéről szóló cikk, Zsiga bácsi mókája, Sebők Zsigmond és Rákosi Viktor regényfolytatása. A rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatószámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi
diszoklevelet, illusztrációt,
könyvdiszket, plakátokat,
levélfejeket, címkéket, rek-
lámcédulákat és bármilyen
iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál”
kiadóhivatalába intézendők. 425—x.43

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök a helyzetről.

— Tisza István gróf nyilatkozata. —

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök az aktuális politikai kérdésekről beszélgetést folytatott Az Ujság munkatársával, melyet a lap első helyen közöl. Tisza nyilatkozata olyan tartózkodás nélküli nyíltsággal, de amellet olyan higgadtan és lojálisan világítja meg az egész helyzetet, hogy a közvélemény a kormány intencióit és terveit megismerheti.

A miniszterelnök mindenekelőtt kijelentette, hogy

Andrássy pártalakítását

helyesli, mert programjának nincs közjogi gravamenja és tartalma. Örvend, hogy a függetlenségi párt tagjaira Andrássy programja vonzerőt gyakorolt, amint ő ezt előre látta. Reméli, hogy e vonzerő jövőben még fokozódni fog, mert a magukat függetlenségieknek nevező pártok fennállása mindinkább erkölcsi lehetetlenségé válik. Andrássy külügyi programjának minden sorát aláírja; a katonai részt is örvendetesnek tartja, mert Andrássy ezuttal jó irányban változtatta meg már többször módosult magatartását, viszont a közigazgatási kérdésben ellenkező irányban változott Andrássy felfogása.

Itt Tisza kifejti, hogy a

megyei önkormányzatot

szélesebb jogkörrel, több tartalommal szándékozik felruházni, a közigazgatási bizottság választott tagjainak szaporítása s a közgyűlés által választott járási bizottságok felállítását. Az alkotmányvédelemre vonatkozóan Andrássyék optikai csalódásban vannak, ha a megyék 1905-iki retenciáját ilyennek tartják. Ha Kristóffy nem bizonyult volna olyan tehetetlennek a kormányzati jogkör felhasználásában, három hét alatt összeomlott volna az egész mozgalom s még így is oly sok derék magyar család romlását okozta. Andrássy választójogi programja az új párt programjának leg-sötétebb pontja. Itt Andrássy tudatosan végveszélybe sodorja a nemzetet csak azért, mert egy házszabálykérdésben alul maradt. Ezt még mindig alkotmány-sértésnek mondják, de ez ma már hatástalan, régi nóta.

Junius negyedikének reparációját

a többség azonnal keresztülvitte, de ha valamilyen más reparációt kívánnak, erről beszélhetünk. Ohajtja, hogy Andrássyék bejöjjenek a parlamentbe, bár Andrássy úgy látszik maga még nem tudja, hogy mit tegyen. Zemplénben maga helyeselte, hogy a trombitálókat kivezessék. Ne trombitáljanak, ne erőszakoskodjanak, akkor színét se látják majd a parlamenti őrsgnek.

A közéleti purifikációra

ujból csak azt mondhatja, hogy Désy vádjainak teljes ismeretében tárgyaltak Lukácsossal, akit meg akartak erősíteni helyén, mert ettől maguknak előnyöket reméltek. Andrássy jövődölését illetőleg, hogy a kormány mihamarább megbukik, mihelyt mérvadó körök elejtik, azt kérde: kit ért ezek alatt? A dinasztia, a királyt nem értheti, mert alkotmányos király a többség bizalmát bíró kormányt nem ejti el. Andrássy tehát csak idegen hatalom beavatkozásától remélheti pártszenvédélyének kedvező fordulatát. Sajnálatos, hogy magyar ellenzék részéről nyilvánul

ilyen torz felfogás. Amíg a király és a parlament bizalmát bírja, menni fog a maga útján, szolgálja fogja a nemzeti erőgyűjtés ügyét.

Jelzi Tisza

a választókerületek beosztásáról, választási biráskodásról, vármegyei reformról

szóló törvényjavaslatokat, valamennyit egy rövid javaslatban, melylyel a jelenlegi törvényhatósági tisztviselők mandátuma meghosszabbíttatik. Ez a megyei tisztviselők kinevezésének előhírnöke.

A horvát kérdést

ugy a magyar, mint a horvát szempontok harmónikus összeegyeztetésével kívánja megoldani,

a katonai létszámemelést

pedig valóban elkerülhetetlen nélkülözhetetlen keretben fog mozogni.

A miniszterelnök nyilatkozatai az összes politikai köröket a legélelkebben foglalkoztatják s ezeket a politikai és pártmunka jelentős beköszöntőjének tekintik.

Uj háboru a Balkánon.

Az albánok a szerbek ellen. — A szerb hadsereget mozgósították. — A szerbek veresége. — Az albánok elfoglalták Dibrát és Tuzit.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni tüzfészek újra lángalobbant. Az eddig esőndesen meghuzódó albánok a szerbek által elfoglalt albán vidéken föltámadtak és a szerbekre rontanak, akiket ki akarnak üzni. Már napok óta véres harcok folynak s az albánok a készületlen szerbeket elüzik, sőt két várost, Dibrát és Tuzit el is foglalták.

Az új balkánháborúról a következő jelentések érkeztek:

Az albánok a szerbek ellen. —

A szerb hadsereg mozgósítása.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádi jelentések szerint az albánok fölkelése a szerbek által elfoglalt területen egyre nagyobb mérvet ölt, úgy, hogy Szerbiának haderejével kell föllépni az albánok ellen.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik: Péter király ma ukázt adott ki, amelylyel elrendelte a morava-völgyi hadosztály mozgósítását és a tartalékosok egy részének behívását.

Szerb vereség.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, az albánok Dibra mellett megverték egy kisebb szerb sereget. A harc igen véres volt s mindkét fél vesztesége, de különösen az albánoké tetemes.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a hadügyminiszter elrendelte, hogy a szerb hadsereg támadja meg az albánokat.

Az Albánok elfoglalták Dibrát és Tuzit.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, az albánok véres harc után elfoglalták Dibrát. Az albánok a várost elfoglalása után felgyújtották. A szerb lakosság a szerb katonaság védelme alatt elmenekült. Az albánok kitünően föl vannak szerelve. Gépfegyverek és tökéletes hegyi ágyúik vannak. Szerbia a nagyhatalmakhoz tiltakozó jegyzéket intéz.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Cetinjéből sürgönyzik, erős albán csapatok elfoglalták Tuzit. A király elrendelte a montenegrói hadsereg mozgósítását.

A TRÓNÖRÖKÖS A KIRÁLYNÁL.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Ferenc Ferdinánd trónörökös a király tegnap egy óra hosszat tartó különkihallgatáson fogadta.

A MINISZTERELNÖK BÉCSBEN.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök pénteken Bécsbe utazik s valószínűleg kihallgatáson jelenik meg a királynál.

MINISZTERTANÁCS.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A kormány tagjai holnap minisztertanácsot tartanak, amelyen a kisebb folyóügyeken kívül a katonai kérdéssel és a horvát helyzettel foglalkoznak.

A TÜRÖK—BOLGÁR TÁRGYALÁSOK.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a békebizottság által kiküldött albizottság tegnap egész nap tárgyalta a még nem tisztázott kérdéseket, de megegyezésre eddig nem jutott.

VÉRES SZERELMI DRAMA.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Debreczenből jelentik, ott tegnap megrázó szerelmi dráma történt. Bodnár György államvasuti mérnök tegnap délután kikocsizott menyasszonyával, Tóth Erzsivel, egy gazdag gyógyszerész leányával a nagyerdőbe és ott agyonlőtte a leányt és magát. Mind a ketten meghaltak.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

B u d a p e s t, szept. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 824, Osztrák Hitel 626, Koronajáradék 81.30, Osztrák Magyar Államvasut 698, Jelzáloghitelbank 427, Leszámitoló Bank 511, Hazai Bank 285, Magyar Bank 550, Kereskedelmi Bank 3730, Rimamurányi 694, Salgótarjáni 763, Általános Kőszénbánya 1057, Közúti Vasut 634, Villamos Vasut 357, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	10-86
Buza (1914. áprilisra)	11-62
Rozs (októberre)	8-21
Zab (októberre)	7-65
Tengeri (szeptemberre)	7-90
Tengeri (1914. májusra)	6-96

Nyílttér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

Éladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház

573—x.26

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

Magyar királyi államvasutak Igazgatósága. 969361/913. A. V. szám. 1801—1.1

Félarú vasúti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása, illetőleg érvényesítése az 1914. évre.

Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők, továbbá a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a félarú vasúti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok, melyek 1914. illetőleg 1917. év végéig terjedő hatályal adattak ki, az 1914. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI., Andrássy-ut 73-75. sz.) 1913. évi október hó 1-től kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban ugyanezen évi december 31-ig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, akiknek a folyó évben arcképes igazolványuk nem volt, de ilyet az 1914. évre megszerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását szintén a fentjelzett határidőn belül kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy saját érdekükben fekszik, ha az igazolvány kiállítását, illetőleg a következő évre való érvényesítését lehetőleg már október havában vagy november hó első felében kérelmezik, továbbá, hogy az igazolványok érvényesítéséért vagy kiállításáért igazolványonként járó 2 kor. kezelési illetéket m. kir. postai értékjegyekben kell leróni.

A postai értékjegyeket a kérvényre vagy a névjegyzékre fel kell ragasztani. Kézpénzt vagy okmánybélyegyet kezelési illeték fejében el nem fogadunk.

A kérvényeket és az egyes hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékeket az előirt záradékkal és a hivatali bélyegző lenyomatával kell ellátni.

Az érdekeltektől hivataloknak úgy az érvényesítendő igazolványokról, valamint a kiállítandó új igazolványokhoz szükséges fényképekről külön-külön jegyzéket kell készíteni.

Figyelmeztetjük a nyugdíjasokat, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatósággal azt is igazoltatni tartoznak, hogy fizetéssel egybekötött foglalkozásuk nincsen. Állami, törvényhatósági, községi és vasúti hivataloknál rendes évi díjazással, havi vagy napidíjjal egybekötött foglalkozás, ugyancsak magánhivataloknál havi vagy napidíjas alkalmaztatás az utazási kedvezményre való igényt nem szünteti meg.

Végül még arra is figyelmeztetjük az igényjogosultakat, hogy az alatt az idő alatt, amíg arcképes igazolványuk kezelés alatt van, az előre nem látott utazásokra szükséges félarú vasúti jegy váltására jogosító egyszeri utazásra szóló igazolványokat a maguk részére okvetlenül kérelmezzék, mert az utazási kedvezmény menetdíjának visszatérítése utólag semmi körülmények között nem fog engedélyeztetni.

Budapest, 1913. évi szeptember hó 4-én.

A m. kir. államvasutak Igazgatósága.

Karlova község előljáróságától.

2199—913. szám. 720—2.2

Pályázati hirdetés.

A karlovai községi írnok-végrehajtói állásra pályázatot nyitok és felhívom pályázni öhajtókat, hogy eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerezett kérvényeiket folyó évi október hó 15-éig hivatalomhoz annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Az állással következő javadalmazás van egybekötve: évi fizetés 800 korona, havi utólagos részletekben és 228 korona drágasági pótlék.

Karlova, 1913 szeptember 20.

Bossán Béla, jegyző.

Helybeli fogmütermem részére intelligens leány kerestetik.

Bővebbet

Buzolich József fogmütermében Hunyadi-utca, Bukovác-ház.

728-x 1

1206. Bvk. 1913. sz.

729-1

Árverési hirdetés.

A nagybecskereki kir. járásbíróóság 1912. évi Sp. I 1706/4. számú végzésével megkérített nagybecskereki kir. járásbíróóság 1913. évi V. 62. számú végzése folytán dr. Winter Lajos ügyvéd által képviselt Braun Armin javára 208 korona tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi február hó 8. napján lefoglalt és felülfoglalt és 5070 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendelvény, annak Bégaifón 57. hsz. a. s. befejezte után a Margitháza tanyán leendő megtartására határidőül 1913. évi október hó 9. napjának délután 1 óra j kizűtetik, az 1913. évi V. 62/3. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: zongora, lovak, tehenek, bika, gépek.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltók részére is elrendeltetett:

Mütrágyát értékesítő szövetkezet javára 1481 K. 90 f., dr. Block és társa javára 267 K. 69 f., Ipar és kereskedelmi bank javára 1847 K. 88 f.

Nagybecskereken, 1913. évi szeptember hó 17. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Szeged—Nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1913 május hó 1-től.

Table with multiple columns for train routes (Oda, Szeged-Karlova-Nagybecskerek, Vissza) and fares. Includes sub-tables for Nagyikinda-Karlova and Nagyikinda-Karlova-Vissza. Columns list station numbers and fares for various routes.